

Sygn. akt V KO 100/20

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **P.C.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 22 października 2020 r.

wniosku Sądu Okręgowego we W. zawartego w postanowieniu

z dnia 10 września 2020 r., sygn. akt III K [...]

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił:

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy we W. skierował do Sądu Najwyższego kolejne wystąpienie w trybie art. 37 k.p.k. o przekazanie sprawy P.C. do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Argumentując za skorzystaniem przez Sąd Najwyższy ze szczególnego uprawnienia określonego w tym przepisie, Sąd występujący z inicjatywą ponownie wskazał na okoliczności związane ze stanem zdrowia oskarżonego, który ma uniemożliwiać mu udział w postępowaniu przed sądem właściwym miejscowo.

Konkretyzując wystąpienie Sąd Okręgowy wskazał, że P.C. został oskarżony subsydiarnym aktem oskarżenia o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. Z uwagi na fakt, że nie zamieszkiwał on dłuższy czas na terenie RP Sąd podejmował próby doręczenia mu aktu oskarżenia poprzez ambasadę RP w Chinach oraz

konsulat RP w Kantonie. Ostatecznie na posiedzeniu w dniu 29 maja 2020 r. pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego oświadczył, że przebywa on aktualnie w Polsce, w W. i jest chory. Z tego względu dopuszczono dowód z opinii biegłego celem ustalenia jego stanu zdrowia i zdolności do udziału w rozprawie. Z opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej M.B. z dnia 15 lipca 2020 r. wynika, że oskarżony cierpi na szereg schorzeń i w obecnym stanie zdrowia nie jest w stanie samodzielnie dostać się do budynku Sądu Okręgowego we W. celem brania udziału w rozprawie.

Oskarżony przez 16 godzin dziennie przyjmuje żywienie pozajelitowe. Czas dojazdu do Sądu Okręgowego we W. z miejsca zamieszkania oskarżonego i jego powrót do domu jest na tyle długi, że badany nie będzie mógł „zmieścić” się w czasie dostępnym dla niego jako przerwa w żywieniu pozajelitowym.

Ponadto z uzupełniającej opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej M.B. z dnia 5 września 2020 r. wynika, że stan zdrowia P.C. umożliwia mu branie udziału w rozprawie w znacznie ograniczonym zakresie co do miejsca i czasu. Może on uczestniczyć w rozprawie na terenie swojego miejsca zamieszkania w przedziale czasowym około 3-4 godzin (wraz z dojazdem do Sądu i powrotem do domu).

Powyższe okoliczności uzasadniają – zdaniem Sądu Okręgowego – przekazanie sprawy w trybie art. 37 k.p.k. sądowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania oskarżonego, tj. Sądowi Okręgowemu w W..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wystąpienie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Najwyższy rozpoznający wcześniejsze wystąpienie Sądu Okręgowego we W. wskazał w postanowieniu z dnia 20 sierpnia 2020 r. (V KO 79/20), że wniosek Sądu właściwego jest przedwczesny z dwóch powodów. Po pierwsze – opinia biegłego nie poruszała w ogóle kwestii możliwości wzięcia przez oskarżonego udziału w rozprawie w Sądzie właściwym dla miejsca jego zamieszkania, po drugie zaś – nie udzielała odpowiedzi na pytanie, czy stan zdrowia P.C. rokuje poprawę. Odnosząc się do drugiej z tych przesłanek Sąd Najwyższy trafnie zaznaczył, że bezprzedmiotowe byłoby przekazanie niniejszej sprawy w trybie art. 37 k.p.k., gdyby oskarżony w sądzie właściwym dla miejsca zamieszkania – z uwagi na swój stan zdrowia – również nie mógł się stawić.

Dopiero uzyskanie miarodajnych i pełnych danych co do stanu zdrowia oskarżonego może uzasadniać ponowne wystąpienie w trybie art. 37 k.p.k. bądź też wydanie innej decyzji procesowej, np. w przedmiocie zawieszenia postępowania. Całkowity bowiem brak możliwości udziału oskarżonego w postępowaniu karnym nie daje powodów do przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu.

Wobec powyższego, postanowieniem z dnia 27 sierpnia 2020 r. Sąd Okręgowy we W. dopuścił dowód z uzupełniającej pisemnej opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej.

Biegły potwierdził, że stan zdrowia oskarżonego P.C. umożliwia mu branie udziału w rozprawie w znacznie ograniczonym zakresie co do miejsca i czasu i że może on uczestniczyć w rozprawie na terenie swojego miejsca zamieszkania. W opinii nie wypowiedziano się natomiast, co do drugiej ze wspomnianych okoliczności, a mianowicie jakie są rokowania na poprawę stanu zdrowia oskarżonego.

W tej sytuacji trudno ocenić jako bezpodstawny wniosek pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego z dnia 8 września 2020 r. o rozszerzenie tezy dowodowej sygnalizujący potrzebę poczynienia także ustaleń w tym zakresie. Przedmiotowy wniosek miał tym większe znaczenie, jeżeli uwzględnić, że z informacji posiadanych przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego oskarżony P.C. miał zostać poddany w dniu 23 września 2020 r. zabiegowi zmierzającemu do poprawy jego stanu zdrowia i zwiększenia jego samodzielności w swobodnym poruszaniu i przemieszczaniu się.

Niepełność opinii biegłego po raz kolejny nakazuje uznać, że inicjatywa Sądu Okręgowego okazała się przedwczesna.

Ewentualne kolejne wystąpienie do Sądu Najwyższego w trybie art. 37 k.p.k. względnie podjęcie innej decyzji procesowej, np. w przedmiocie zawieszenia postępowania (art. 22 § 1 k.p.k.) powinno zostać poprzedzone uzyskaniem opinii uzupełniającej zawierającej definitywne stanowisko biegłego odnośnie do rokowań dotyczących aktualnego stanu zdrowia P.C., niepomijającej rezultatów ewentualnego zabiegu operacyjnego i ich znaczenia w płaszczyźnie możliwości prowadzenia postępowania karnego z czynnym udziałem oskarżonego.

Z tych wszystkich względów, uznając, że dobro wymiaru sprawiedliwości nie uzasadnia – na obecnym etapie – przekazania niniejszej sprawy innemu sądowi równorzędnemu, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.